

שאל - גיבור או פחדן?

בדברי שמואל, שאילו היה מתפלל לפני הקדוש ברוך הוא היה מבטל ממנו את הגזרה.

1. שמואל א פרק כח

(יט) וַיִּתֵּן יְקֹנֶק גַּם אֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אַתָּה וּבְנֵיךָ עִמִּי גַם אֶת מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן יְקֹנֶק בְּיַד פְּלִשְׁתִּים:

2. מס' ברכות י"ב:

ואמר רבה בר חיננא סבא משמיה דרב: כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו - מוחלין לו על כל עונותיו... מהכא: ויאמר שמואל אל שאול למה הרגתני להעלות אתי, ויאמר שאול צר לי מאד ופלשתים נלחמים בי וה' סר מעלי ולא ענני עוד גם ביד הנביאים גם בחלמות ואקראה לך להודיעני מה אעשה, ואילו אורים ותומים לא קאמר - משום דקטליה לנוב עיר הכהנים. ומנין דאחילו ליה מן שמיא - שנאמר (ויאמר שמואל אל שאול מחר) [ומחר] אתה ובניך עמי, ואמר רבי יוחנן: עמי - במחיצתי.

Raba b. Hinena the elder further said in the name of Rab: If one commits a sin and is ashamed of it, all his sins are forgiven him... from here: *And Samuel said to Saul, Why hast thou disquieted me to bring me up? And Saul answered, I am sore distressed; for the Philistines make war against me, and God is departed from me, and answereth me no more, neither by prophets nor by dreams; therefore I called thee that thou mayest make known unto me what I shall do.* But he does not mention the Urim and Thummim because he had killed all [the people of] Nob, the city of the priests. And how do we know that Heaven had forgiven him? Because it says, *And Samuel said . . . Tomorrow shalt thou and thy sons be with me,* and R. Johanan said: 'With me' means, in my compartment [in Paradise].

3. בראשית פרק מט

(כז) בְּנִימִין זָאב יִטְרֹף בְּבֶקֶר יֹאכֵל עַד וְלַעֲרֵב יִחַלֵּק שָׁלַל:

4. בראשית רבתי פרשת ויחי

ד"א מה הזאב טורף וחוטף כך חטף בנימין את המלכות כד"א ושאל לכד המלוכה [על ישראל] וילחם סביב כו' (ש"א י"ד מ"ז). ולערב יחלק שלל, אעפ"י שהעריב שמשו עליו שנפל במלחמה יחלק שלל חלקו עם צדיקים בג"ע, שכן שמואל אומר אתה ובניך עמי (שם כ"ח י"ט) במחיצתי.

5. דברים רבה ואתחנן ד"ה זש"ה יש בוטה

כל מי שהוא בוטה במה שאומרי' לו נביאים, כמי שהוא נוטל חרב ודוקרה לתוך מעיו, ממי אנו למדין משאלו שבטח בדברי שמואל. בשעה שהלך שאול ושאל באשת בעלת אוב והעלת לו שמואל, וא"ל שמואל כל אותן הדברים, וכיון שא"ל שמואל אתה ובניך עמי + שמואל א' כ"ח י"ט+, בטח שאול על דבריו ונתייאש מן התפלה, אמי הואיל ואמי לי שמואל שאני מת מה אני מועיל מתפלל, ישב לו מן התפלה ונדקר בחרב... מי גרם לו על שבטח

6. מדרש תנחומא (בובר) פרשת אמור סימן ד

ויתן ה' גם את ישראל עמך ביד פלשתים ומחר אתה ובניך עמי (שם שם /שמואל א' כ"ח/ יח יט), עמי במחיצתי, כששמע כך וימהר שאול ויפל מלא קומתו ארצה ויירא מאד מדברי שמואל (שם שם /שמואל א' כ"ח/ כ), אמרו לו אבנר ועמשה מה אמר לך שמואל, אמר להם אמר לי למחר את נחית לקרבא ונצח, ובנך מתמנין רברבן. אמר ריש לקיש באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת, אמר להם בואו וראו בריה שבראתי בעולמי, בנוהג שבעולם אדם הולך לבית המשתה, אינו מוליך בניו עמו, מפני מראית העין, וזה שיווד למלחמה ויודע שהוא נהרג נוטל בניו עמו, ושמו על מדת הדין שפוגעת בו. אמר ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה, דור דור ודורשיו, דור דור ושופטיו, דור דור ומלכיו, והראהו שאול ואת בניו נופלים בחרב, אמר לפניו רבונו של עולם מלך ראשון שיעמוד על בניך ידקר בחרב, א"ל, משה ולי אתה אומר, אמור אל הכהנים שהרג שמקטרגין אותו.

תנו רבנן על חמש חטאות נהרג אותו צדיק, שנאמר וַיָּמָת שְׂאֹוֹל בְּמַעְלוֹ אֲשֶׁר מָעַל בְּיָקֹנֶק (דה"א י יג), (1) על שהרג נוב עיר הכהנים, (2) ועל שחמל על אגג, (3) ועל שלא שמע לשמואל, שנאמר שבעת ימים תוחל וגוי' (ש"א י ח), והוא לא עשה כן, אלא ואתאפק ואעלה העולה (ש"א יג יב), (4) וגם אשר שאל באוב, שנאמר וְגַם לְשְׂאֹוֹל בָּאוֹב לְדְרוֹשׁ, (דה"א י יג) (5) וְלֹא דָרַשׁ בְּיָקֹנֶק וַיִּמְיֹתְהוּ (שם י יד).

7. דברי הימים א פרק י

(יג) וַיָּמָת שְׂאֹוֹל בְּמַעְלוֹ אֲשֶׁר מָעַל בְּיָקֹנֶק עַל דְּבַר יְקֹנֶק אֲשֶׁר לֹא שָׁמַר וְגַם לְשְׂאֹוֹל בָּאוֹב לְדְרוֹשׁ: (יד) וְלֹא דָרַשׁ בְּיָקֹנֶק וַיִּמְיֹתְהוּ...

8. רש"י שמואל ב פרק א פסוק יח

(יח) ויאמר ללמד בני יהודה קשת - ויאמר דוד מעתה שנפלו גבורי ישראל צריכין בני יהודה ללמדם מלחמה ולמשוך בקשת:

9. דברי הימים א פרק כט

(כט) וַדְּבַר יְדִוִּד הַמֶּלֶךְ הָרְאשִׁימִים וְהָאֲחֻרָנִים הָנָם כְּתוּבִים עַל דְּבַר יְשָׁמוּאֵל הָרְאָה וְעַל דְּבַר יְנָתָן הַנְּבִיא וְעַל דְּבַר גְּדִי הַחֲזָה:

10. דברי הימים ב פרק ט

(כט) וַשָּׂאֵר דְּבַר יְשָׁלְמָה הָרְאשִׁימִים וְהָאֲחֻרָנִים הֵלֵא הֵם כְּתוּבִים עַל דְּבַר יְנָתָן הַנְּבִיא וְעַל נְבוֹאֹת אֲחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי וּבְחֻזֹת יַעֲדוֹ הַחֲזָה עַל יִרְבְּעָם בֶּן נְבָט: